

La gent gran i el segle XXI

Martí Carreras Ginjaume,
Membre del Consell Consultiu de la Gent Gran del Consell Comarcal de l'Alt Empordà

Quan encara no fa quatre anys que hem entrat al segle XXI, sembla clar, segons la meua modesta opinió, que en el seu transcurs es faran paleses dues qüestions importantíssimes i possiblement totalment noves.

Penso que serà el segle de la definitiva reivindicació del gènere femení. Les dones, que al llarg de molt de temps s'han vist, generalment, dominades per l'altre sexe, arribaran a la seva definitiva consagració. Sí, ja sé que en determinats nuclis impera el matriarcat i que, per exemple, en el tema de l'educació dels infants sempre les dones n'han sigut capdavanteres. Em refereixo no en l'àmbit familiar, sinó en el global de la societat. Ja dominen ara en les àrees sanitàries i de l'ensenyament, però amb el pas dels anys iran captant, jo penso que molt merescudament, altres camps de direcció. Una dada: dels vint-i-un diputats que ha tret el PSC a Catalunya, en les eleccions del mes de març pel congrés de Madrid, dotze són dones i nou homes. Ja no és el 25% sinó el 60%. I aquest es només un pas. Si això ha de servir perquè el conjunt de les societats mundials funcionin millor, benvingudes siguin. El temps, com sempre, dirà la darrera paraula.

Una frase, no recordo qui n'és l'autor, definia les dones dient: LES DONES SON HOMES EN ACCIO.

Tot essent aquest un punt important, penso que el segon encara ho és més: em refereixo a la implicació en el conjunt de la societat de les persones grans, no velles, sinó simplement grans; que han viscut força anys, i per tant tenen vivències i experiències acumulades.

Darrerament els estaments oficials esmercen cada vegada més recursos per a la gent gran. L'avenç imparable de les investigacions mèdiques, el control sanitari universal, gràcies als sistemes assis-

tencials de la seguretat social en els països desenvolupats fan possible que la gent visqui més anys, però que ja a mitjana edat, entre 45 i 55 anys, hagin d'anar prenent diversos compostos químics, en forma de medicaments preventius o guardadors.

En el cas de la gent gran, cal remarcar que es divideixen en dos grans grups: gent gran amb dependència i gent gran amb autonomia d'acció.

El primer grup, els que necessiten l'ajuda dels altres per les coses del dia a dia, va en augment. Sobretot, el de les persones amb malalties neurològiques que tots sabem i no cal anomenar. Encara que les forces físiques hi siguin, si falla el cervell és indubtable que el deteriorament de la vida del malalt es ràpid i progressiu.

L'allargament de l'edat cronològica comporta que una persona pot arribar a ser dependent, per exemple, a partir dels 80/85 anys. Si s'ha jubilat als 65, ha passat entre 15 i 20 anys gaudint del lleure merescut. Cosa que no podia passar, segurament, als seus avis, ja que l'esperança de vida, fa 50 anys, arribava escassament a l'edat de jubilació.

Aquest grup de persones grans, amb dependència, requereix el màxim esforç econòmic i humà de la resta de la societat. I aquí penso que s'hi ha d'implicar, i de fet ja es fa encara que minsament, les persones grans de 65/75 anys que gaudeixen de condicions psíquiques i físiques suficients per ajudar els altres. Fins i tot, pensant egoïstament, qui sap si a ells no els passarà el mateix d'aquí 10 o 15 anys.

Cal que la gent gran que pugui, i naturalment vulgui, s'impliqui cada vegada més en la societat ac-

tual. És necessari que les entitats que agrupen gent gran, casals, clubs, associacions, etc. siguin conscients de fer arribar als seus socis que una manera de revertir els beneficis que reben de l'administració és aportant el seu esforç humà a tenir cura de les necessitats més peremptòries de qui ho necessiti.

Que ningú pensi que demano una implicació total i absoluta del temps lliure de les persones jubilades que encara estan en forma. No. En determinats casos la dedicació d'un parell d'hores setmanals seria suficient, i penso que la satisfacció personal que comporta un acte d'aquesta mena compensa sobradament l'esforç fet. Naturalment

que cal definir d'una vegada quin concepte tenim de la paraula "vell". Segons el diccionari de la llengua catalana de l'Institut d'Estudis Catalans, és un adjectiu que significa: de molta edat, ancià. El professor Terricabres, en un parlament a la sala La Mirona de SALT, va definir amb la seva mestria habitual que, malgrat tenir molta edat, la gent gran no arriba a vella" mentre tingui la facultat de decidir".

Decidir què vol fer quan es lleu, a què vol dedicar les hores de lleure que té, si li ve de gust viatjar o simplement estar-se quiet, assegut a casa seva, deixant passar les hores mirant fotografies antigues i recordant altres temps. També decidir què li ve de gust menjar. És clar que, per decidir, és necessari que la gent gran gaudeixi d'una situació econòmica que li permeti, sense extralimitar-se, satisfer els seus desitjos. Que la pensió que rep de la societat a la qual ha servit sigui conseqüent amb l'esforç de tants anys de treball.

Els governs de les nacions industrialitzades d'Europa tenen un repte que han de decidir. Es parla molt de donar avantatges a la gent gran que opta per treballar més enllà dels 65 anys, a fi d'estalviar-se diners en les pensions. De fet a

